

**Марганецький коледж
Національного технічного університету
«Дніпровська політехніка»**

ІНСТРУКЦІЯ № 63

**з охорони праці
при проведенні занять у навчальних майстернях, лабораторії.**

**Марганець
2020 р.**

Інструкція № 63
з охорони праці
при проведенні занять у навчальних майстернях, лабораторії

I. Загальні положення

1.1. Заняття в навчальних майстернях дозволено відвідувати студентам з II курсу, які пройшли належний медичний огляд та ознайомились із інструкцією з охорони праці при проведенні занять у навчальних майстернях, лабораторіях.

До проведення навчання допускаються особи, які досягли 18 років, мають вищу або середню спеціальну освіту, пройшли медичний огляд та інструктаж з охорони праці.

1.2. Під час занять студенти не повинні порушувати правила поведінки, а також повинні дотримуватися розкладу навчальних занять, затвердженого директором режиму праці та відпочинку, вимог інструкції з охорони праці та техніки безпеки при проведенні занять у навчальних майстернях, лабораторіях.

1.3. Викладачі в навчальних майстернях зобов'язані навчати студентів правильного, безпечного поводження з устаткуванням (верстатами, верстакami, лещатами тощо), яке знаходиться в майстернях. Необхідно навчити студента безпечно виконувати роботу, дотримуючись інструкцій з охорони праці та техніки безпеки при проведенні занять у навчальних майстернях, навчити безпечним прийомам роботи.

1.4. Під час занять з технології в навчальних майстернях можливий вплив на студентів наступних небезпечних факторів:

- при неправильному сидінні можливі порушення постави, проблеми з опорно-руховим апаратом;
- недостатня кількість світла в навчальній майстерні може призвести до зниження зору;

- ураження електричним струмом при проблемах з електрообладнанням у навчальній майстерні;
- висока ймовірність отримання травми при відсутності огороження під час роботи на верстатах, несправностей електрообладнання, безладу на робочому столі;
- травми рук обертовими частинами верстатів;
- небезпека потрапляння волосся на обертові частини обладнання;
- ураження органів зору стружкою при роботі з металами;
- травма рухомою платформою поздовжньо-стругального верстата або повзуном;
- поранення рук під час обробки деталі;
- пошкодження рук при неправильній роботі з різцем;
- ураження частинами погано склеєної, косослойної, сучкуватої деревини;
- можливі травми, небезпечні для органів зору: опіки, засмічення;
- травми ніг під час падіння важкого інструменту.

1.5. В ході занять з необхідно дотримуватися правил пожежної безпеки, бути поінформованими про місця розташування первинних засобів пожежогасіння.

1.6. Відповідальність за виконання правил техніки безпеки під час роботи в навчальних майстернях несуть викладачі.

1.7. Без проходження медичного огляду, студенти не можуть бути допущені до роботи у навчальній майстерні закладу.

1.8. Студенти в майстерні повинні мати засоби індивідуального захисту:

- халат бавовняний,
- фартух з наруківниками;
- рукавиці комбіновані;
- окуляри захисні.

1.9. У лабораторії повинна бути укомплектована медична аптечка для надання першої медичної допомоги, виписані телефони найближчої медичної установи та пожежної служби.

1.10. Для контролю температурного режиму в приміщенні навчальної майстерні повинен висіти кімнатний термометр.

1.11. Викладач інформує учнів про наступне:

- проходи в майстерні не повинні захаращуватися сумками та портфелями;
- під час проведення уроку технології та на перерві необхідно дотримуватися правил поведінки та внутрішнього розпорядку;
- пересуватися в приміщенні майстерні необхідно спокійно, не штовхаючи один одного;
- не рекомендується підходити до відкритих вікон та відкривати фрамуги;
- не можна торкатися до електроустаткування, самостійно включати верстати, брати інструменти, вимикати світло;
- забороняється грюкати дверима;
- студентам забороняється приносити гострі, колочі та інші небезпечні для життя і здоров'я предмети та речовини;

- у навчальній майстерні необхідно дотримуватися обережності при користуванні інструментом, при роботі на верстатах;
- при нещасному випадку потерпілий або очевидець повинен негайно повідомити викладача, який повідомить про це адміністрацію навчального закладу.

1.12. Викладач повинен стежити за виконанням студентами під час роботи в навчальних майстернях вимог заходів індивідуального захисту, а також контролювати належний догляд за індивідуальними захисними пристосуваннями.

1.13. У процесі занять студенти повинні дотримуватися правил особистої гігієни, утримувати в чистоті своє робоче місце, дотримуватись інструкції з охорони праці та правил поведінки.

1.14. Студенти, які допустили невиконання або порушення інструкцій з охорони праці та техніки безпеки при проведенні занять у навчальних майстернях, притягуються до відповідальності, а з усім класом проводиться позаплановий інструктаж з охорони праці та розмова з педагогом.

II. Вимоги безпеки перед початком роботи

Викладач зобов'язаний:

2.1. Увімкнути освітлення в навчальній майстерні, переконатися у справній роботі освітлювальних приладів

2.2. Переконатися в справності електрообладнання: світильники повинні бути надійно прикріплені до стелі та мати світлорозсіюючу арматуру; комутаційні коробки повинні бути закриті; корпуси та кришки вимикачів та розеток не повинні мати ушкоджень, а також оголених контактів.

2.3. Переконатися в раціональній розстановці меблів лабораторії, майстерні.

- класна дошка та місце викладача повинні бути добре видні з будь-якого робочого місця;

2.4. Дотримуватися санітарного стану кабінету, переконатися в цілісності скла, провітрити кабінет.

2.5. Студенти навчальних майстерень зобов'язані:

- правильно надягти спецодяг;
- застебнути обшлагі рукавів на гудзики, уникати їх розв'язування;
- сховати волосся під головний убір (берет, косинку, зав'язану без звисаючих кінців);
- прибрати все зайве з робочих місць;
- дотримуватись вимог інструкцій з охорони праці перед початком роботи на верстатах.

III. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Студентам з вадами органів слуху робочі місця відводяться за першими і другими столами. Учням з проблемою органів зору місця відводяться ближче до вікна за першими столами (верстаками).

3.2. Не рекомендується розставляти квіти на підвіконнях у навчальній

майстерні, щоб не перешкоджати проходженню світла.

3.3. Не захаращувати вікна предметами.

3.4. Заготовки, відходи та інші матеріали не повинні перебувати на робочому столі та в проходах, якщо вони не потрібні для роботи.

3.5. Викладач повинен:

- видати студентам справні інструменти;
- стежити за тим, щоб інструмент був правильно заточений;
- контролювати виконання роботи.

IV. Вимоги безпеки після закінчення роботи

Студенти повинні:

4.1. Віддати вчителю залишки матеріалу або незакінчені вироби.

4.2. Розкласти інструменти в правильному порядку та перевірити їх перед задачею вчителю.

4.3. Користуючись спеціальною щіткою, прибрати своє робоче місце.

4.4. Зняти спецодяг, привести себе до належного вигляду, здати захисні окуляри.

Викладач зобов'язаний:

4.5. Привести верстати та обладнання у неробочий стан, вимкнути електроживлення.

4.6. Навести порядок у навчальній майстерні, прибрати всі інструменти та заготовки у відведені місця зберігання.

4.7. Провітрити приміщення навчальної майстерні.

4.8. Зняти спецодяг, вимити руки з милом.

4.9. Закрити всі вікна, вимкнути вентиляцію та освітлення.

V. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

Викладач у навчальній майстерні зобов'язаний:

5.1. У разі пожежі задіяти пожежну сигналізацію, евакуювати учнів з приміщення навчальної майстерні згідно з планом евакуації, відключити електроживлення кабінету, повідомити до пожежної служби за телефоном 101 та директору навчального закладу (за його відсутності – іншій посадовій особі), по можливості приступити до гасіння пожежі первинними засобами пожежогасіння.

5.2. При прориві системи опалення вивести учнів з навчальної майстерні, постаратися усунути неполадки та викликати майстра.

5.3. При травмуванні невідкладно надати першу долікарську допомогу потерпілому, повідомити адміністрацію школи, відправити потерпілого до медичного пункту школи, при необхідності викликати «швидку допомогу».

5.4. Несправний верстат повинен бути негайно вимкнений, адміністрація навчального закладу повинна бути поставлена до відома.

5.5. При ураженні електричним струмом негайно відключити електрику,

надати першу допомогу потерпілому, відправити потерпілого до медичного пункту школи, при необхідності викликати «швидку допомогу».

Студенти, під час знаходження у лабораторії повинні:

5.6. У разі поганого самопочуття повідомити про це викладача ;

5.7. У нестандартній, аварійній ситуації учні повинні зберігати спокій та чітко виконувати вказівки викладача.